

ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

*Дубочинський М. М., здобувач вищої освіти групи Ф4/1
Миколаївський національний аграрний університет*

Фінансова система України являє собою складну і багатогранну категорію національної економіки. Дослідження присвячено оцінці особливостей функціонування вітчизняної фінансової системи у тандемі з розвитком економіки у напрямку євроінтеграційних процесів. Виявлено структуру фінансової системи, умови її функціонування, виокремлено недосконалість і запропоновано шляхи модернізації.

***Ключові слова:** фінансова система, фінанси, національна економіка, державне регулювання, економічні відносини.*

Під час зростання інтенсивності євроінтеграційних процесів у країні, підвищення рівня ефективності функціонування фінансової системи стає одним з найважливіших умов розвитку вітчизняної економіки. Фінансова система України на сьогодні представляє достатньо складний вид конструкції, основним результатом діяльності якого є взаємоузгодження між балансом інтересів і розбіжностей фінансової політики й економіки. У зв'язку з цим актуальним постає питання щодо впливу фінансової системи на рівень розвитку вітчизняної економіки.

Метою роботи є дослідження особливостей функціонування та впливу фінансової системи України на національну економіку.

На сучасному етапі розвитку економіки України її основою повинна бути ефективна фінансова система, що пов'язана з моделлю економічного розвитку держави. Вітчизняну фінансову систему І. П. Адаменко і Л. С. Селіверстова [2] представляють як сукупність ланок, кожна з яких направлена на властиві їй фінансові відносини, що реалізуються через створення і використання відповідних грошових фондів. Уся сукупність ланок фінансової системи відображає державний устрій країни, характеризуючи ступінь розвитку її грошових, валютних, кредитних і інших відносин.

Зазвичай українські вчені [5] більшою мірою структурують фінансову систему через суб'єктів фінансових відносин, серед яких виокремлюють юридичних і фізичних осіб, державу (рис.1).

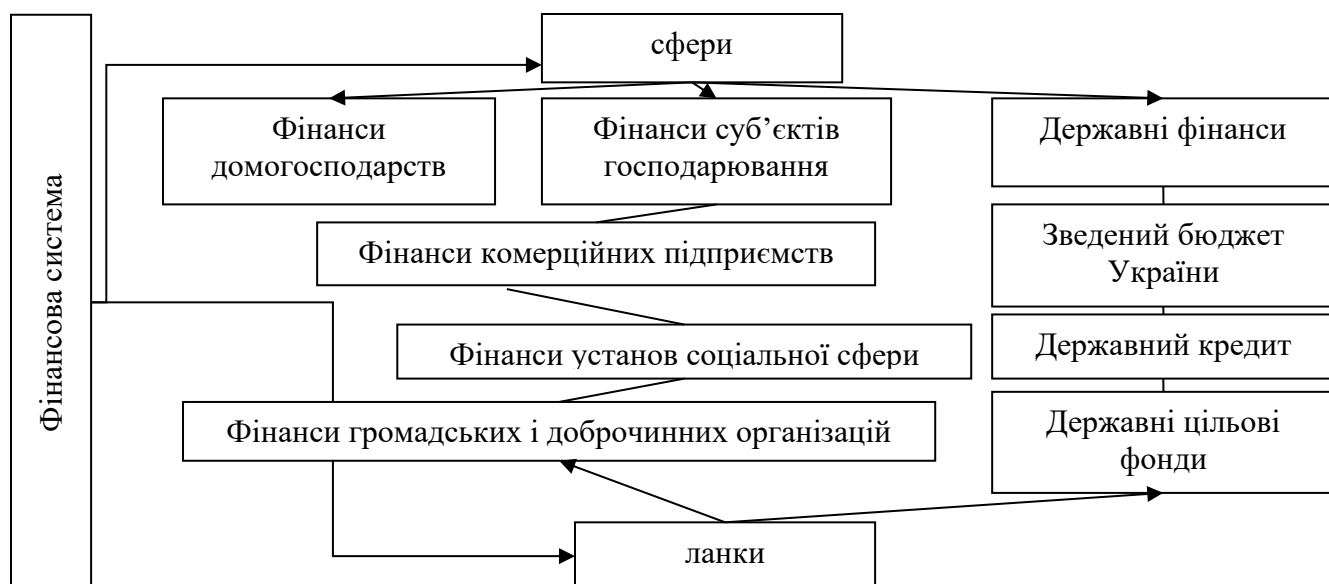

Рисунок 1 – Складові фінансової системи України

Джерело: побудовано автором за матеріалами [5]

Однак, можна говорити про те, що дана структура є дещо неповною, оскільки не містить таких суб'єктів фінансової системи як: фінансові ринки і фінансові посередники. Вчені пояснюють це тим, що низький рівень розвитку фінансових посередників і проблеми функціонування фінансового ринку в Україні не дають підстав для виділення окремих відповідних ланок фінансової системи [5].

Для порівняння світова фінансова система представляє собою сукупність міжнародних валютних, кредитних і розрахункових відносин, які врегульовані між собою відлагодженим механізмом взаємодії світових фінансових ринків. Тобто усі складові світової фінансової системи є багатограними і взаємопов'язаними між собою, при цьому простежується їх злагоджена робота, що веде до гармонійного і ефективного функціонування в умовах глобалізації [3]. Наприклад, для американської моделі характерним є зосередження на індивідуалізмі її учасників і принципах лібералізму, тобто на заохочуванні підприємницької активності.

Однією з основних і пріоритетних галузей економіки України є аграрна галузь, яка у 2018 р. досягла рекордних розмірів експорту – 18,8 млрд дол. США,

що забезпечило їй збереження лідерства по пільговому кредитуванню на межі 55,8 тис. грн [4].

Ми підтримуємо думку В. І. Ієрусалимова і С. Л. Шаповал [1], які виокремили такі основні групи впливу фінансової системи України на вітчизняну економічну сферу: фінансове забезпечення потреб відтворення; фінансове регулювання економічних процесів; фінансове стимулювання результатів діяльності.

Основною проблемою фінансової системи України є порушення її відповідності вимогам економіки країни. Це проявляється у тому, що існуюча система не завжди дає змогу ефективно і у повній мірі акумулювати фінансові ресурси, гальмуються процеси залучення інвестицій [3]. Безпосереднім вирішенням цих проблем є забезпечення розвитку модернізованої конкурентоспроможності інфраструктури національних ланок фінансової системи України.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що за сучасних умов трансформації розвитку вітчизняної фінансової системи можна відстежити стан економіки української держави, її перехід до європейської моделі ринкових відносин. Такі трансформації вважаємо необхідними, оскільки вони покликані оздоровити національну економіку.

Література:

1. Ієрусалимов В. І., Шаповал С. Л. Цілі та завдання фінансової системи України на сучасному етапі євроінтеграції. *Науковий вісник УНУ. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2015. Вип. 3. С. 163-166.
2. Селіверстова Л. С., Адаменко І. П. Фінансова система України: особливості функціонування та напрями удосконалення. URL : http://www.economy.in.ua/pdf/6_2018/5.pdf (дата звернення: 27.09.2019).
3. Сиволап Л. А. Сучасний стан фінансової системи в Україні. *Економіка: реалії часу. Серія: Проблемні питання економіки України та її регіонів*. 2016. №3(25). С. 50-55.
4. Стан фінансування АПК у 2018 році. URL : [://www.minagro.gov.ua/node/25302](http://www.minagro.gov.ua/node/25302) (дата звернення: 27.09.2019).
5. Фінансова система України в умовах економічних перетворень: всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 18 - 19 квітня 2018 р.) : тези доп. / І.Я. Чугунов,

М.В. Тарасюк, Т.В. Канєва та ін.; відп. за вип. І.Я. Чугунов. – К. : Київ. нац. торг.-
екон. ун-т, 2018. – 173 с.

Annotation

Ukraine's financial system is a complex and multifaceted category of the national economy. The study is devoted to the evaluation of the peculiarities of functioning of the domestic financial system in tandem with the development of the economy in the direction of European integration processes. The structure of the financial system, the conditions of its functioning have been identified, the imperfection has been identified and the ways of modernization have been proposed.

Key words: *financial system, finance, national economy, state regulation, economic relations.*

**Науковий керівник – Бурковська А.В.,
канд.екон.наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**